

ד' אדר א' תשפ"ד
13 פברואר 2024

לכבוד
עו"ד גלי בהרב-מיארה
היועצת המשפטית לממשלה

ד ח ו פ !

שלום רב,

הנדון: הצורך בטיפול תקיף ומיידי בתופעת השחתת דמויות נשים בשלטי תעמולת בחירות

סימוכין: פניותינו מימים 10.8.23, 4.9.23

מענה מטעם לשכת המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים) מיום 4.1.24

בשם המרכז הרפורמי לדת ומדינה, הזרוע הציבורית והמשפטית של התנועה הרפורמית – יהדות מתקדמת בישראל, הריני לשוב ולפנות אליך בעניין הנדון, כדלקמן:

1. בפניותינו שבסימוכין עמדנו על התופעה המבזה המשפילה והבלתי חוקית, של השחתת דמויות נשים המופיעות על גבי שלטי תעמולת בחירות לרשויות המקומיות המתבצעת בתדירות הולכת וגוברת ובמקומות שונים. בכלל זה, הבאנו מספר רב של דוגמאות לשלטי תעמולת בחירות שדמויות של מועמדות בבחירות שהופיעו בהם הושחתו בערים אשדוד, תל אביב-יפו, כפר יונה, ירושלים, בית שמש, ובמועצה האזורית מטה יהודה.
2. בפניותינו צוין, כי מצב דברים זה, שבו פעם אחר פעם, דמויות נשים המופיעות בשלטי תעמולת בחירות מושחתות - באמצעות קריעה, גזירה, מחיקה או ריסוס של צבע, עולה כדי פגיעה קשה בחופש הביטוי הפוליטי המהווה זכות חוקתית מהמעלה הראשונה (בג"ץ 4804/94 **חברת סטיישן פילם בע"מ נ' המועצה לביקורת סרטים ומחזות**, פ"ד נ(5) 661, 673) וכן בזכות להיבחר אשר גם היא מהווה זכות יסוד. עוד צוין, כי בהשחתת דמויות נשים בשלטי תעמולת בחירות אף יש כדי לפגוע בשוויון ביחס למתמודדים גברים ולחבל במימוש זכותן של נשים להשתתף באופן שוויוני ומכבד כמועמדות להיבחר במסגרת הבחירות לרשויות המוניציפליות. זאת ועוד, השחתת דמויות נשים בשלטי תעמולת בחירות אף עולה כדי פגיעה קשה בזכותן של נשים לשוויון ולכבוד במרחב הציבורי בניגוד להוראות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.
3. הובהר, כי מחיקת נשים מהמרחב הציבורי הינה פעולה אלימה שמעבירה מסר לפיו לנשים אין זכות קיום במרחב הציבורי. זהו מסר קשה שאין לאפשר במדינה דמוקרטית. כך, מצב שבו שלטי תעמולת בחירות ברחבי ישראל שדמויות הנשים שבהם נקרעות, נגזרות, או מרוססות בצבע, באופן חוזר ונשנה - הוא מצב בלתי מתקבל על הדעת שגורם לתחושות קשות של עלבון והשפלה לא רק אצל המועמדות לבחירות שדמויותיהן מושחתות, אלא גם אצל נשים בכלל, ואף אצל גברים המתנגדים להשחתה זו.

4. ציינו כי אף שמדובר בתופעה עבריינית שהיא חלק מהתופעה הבזויה של הדרת נשים מהמרחב הציבורי, למיטב ידיעתנו, לא אותר אף לא אחד מהגורמים העומדים מאחורי השחתות דמויות הנשים בשלטי תעמולת בחירות ובהתאם, אף לא הוגשו כתבי אישום. הדגשנו כי בנסיבות אלה, לא רק שהשחתה חוזרת ונשנית של דמויות נשים בשלטי תעמולת בחירות פוגעת פגיעה קשה בזכויות יסוד של נשים ומנוגדת לדין, אלא שבהעדר תגובה מיידית נחרצת ותקיפה מצד מערכת אכיפת החוק, המסר המועבר הוא של אין דין ואין דין והפגיעה הנגרמת מכך לשלטון החוק היא אנושה.
5. ביקשנו כי תפעלו על מנת לסכל את תופעת השחתת דמויות נשים בשלטי תעמולת בחירות, לרבות, באמצעות פרסום הנחיות בכתב לכלל הגורמים הרלוונטיים, בכללם משטרת ישראל והרשויות המקומיות, בדבר חובתם לנקוט באופן מיידי ותוך שיתוף פעולה בכל האמצעים העומדים לרשותם על מנת לסכל את התופעה ובתוך כך לתת עדיפות לחקירה והגשת כתבי אישום במקרים של השחתת דמויות נשים בתעמולת בחירות.
6. ביום 4.1.24 התקבל מענה מטעם לשכת המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים) בו נכתב, כי קיימת חשיבות רבה בטיפול אפקטיבי ומהיר במי שמשחית שלטי בחירות על רקע מגדרי, כי ראוי לאכוף את החוק כנגד המבצעים כל עבירה פלילית באשר היא במטרה להסתיר ולהדיר נשים מן המרחב הפוליטי והציבורי - תופעה שהיא פסולה ונפסדת, המשפילה נשים, רוויה בשנאת נשים, ופוגעת בזכותן הבסיסית של נשים להיבחר, כמו גם בזכות - של נשים וגברים - לבחור, בטוהר הבחירות ובשוויון. כן צוין במענה, כי לאור החשיבות הרבה במיגור התופעה, פנייתנו הועברה לגורמים הרלוונטיים האמונים על אכיפת הסוגיה שבליבת פניותנו, אשר העבירות הרלוונטיות מצויות בתחום סמכותם, ובהם חטיבת החקירות וחטיבת התביעות במשטרת ישראל, לצורך טיפולם.
7. למרבה הצער, נראה כי תופעת השחתת דמויות נשים בשלטי בחירות ממשיכה להתקיים ואף מתגברת על רקע מועד הבחירות לרשויות המקומיות הקרב ובא (27.2.24). כך למשל, היום הובא לידיעתנו כי תמונותיהן של נשים מסיעת "התעוררות בירושלים" (להלן: "הסיעה") אשר הופיעו על מודעה התלויה על גב אוטובוס קו 19א של חברת אגד הנוסע בירושלים, הושחתו באמצעות ריסוס ספריי שחור. המדובר במודעת תעמולת בחירות בה מופיעות תמונות פני המועמדים והמועמדות המובילים מטעם הסיעה, כאשר רק פני דמויות הנשים הושחתו ואילו פני הגברים נותרו ללא פגע. להלן תיעוד ההשחתה כפי שצולם הבוקר ברחוב עזה בירושלים:

8. על פי מידע שנמסר לנו, מודעות בחירות רבות נוספות מטעם הסיעה שנתלו על גבי אוטובוסים של אגד בעיר ירושלים הושחתו באופן דומה, קרי, דמויות הנשים המופיעות בהן הושחתו.

9. בנסיבות אלה, נשוב ונבקש כי יינקטו כל האמצעים הנדרשים על מנת למגר את תופעת השחתת דמויות נשים בשלטי תעמולת בחירות, וכי בכלל זה יונחו כלל הגורמים הרלוונטיים בדבר חובתם לפעול באופן מהיר תקיף ונחרץ בכל מקרה של השחתת דמויות נשים במודעות ושלטי בחירות ובתוך תינתן עדיפות לחקירה והגשת כתבי אישום במקרים אלה.

10. לאור חומרת הדברים ודחיפותם, נודה להתייחסותך המהירה.

בכבוד רב,

אורי נרוב, עו"ד

העתקים:

ח"כ פנינה תמנו שטה, יו"ר הועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי

רב ניצב קובי שבתאי, מפכ"ל משטרת ישראל

מירב שטרן, מנכ"לית המשרד לקידום מעמד האישה